

Expertisepunt

Expertisepunt

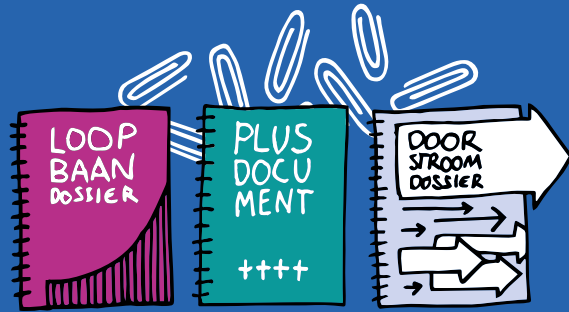

DOORSTROOMDOSSIER

Houttuinlaan 6
3447 GM Woerden
Postbus 205 I
3440 DB Woerden
0348 – 75 36 10
info@expertisepuntlob.nl
www.expertisepuntlob.nl

Uitgave 2019 - deze wegwijzer maakt deel uit van een serie.
Kijk voor de andere wegwijzers op www.expertisepuntlob.nl/wegwijzers

WAT IS EEN DOORSTROOMDOSSIER?

EEN DOORSTROOMDOSSIER IS FEITELIJK EEN **AFSPRAAK** TUSSEN SCHOLEN OVER DE WIJZE WAAROP ZIJ DE WARME OVERDRACHT VAN EEN JONGERE VAN DE ENE NAAR DE ANDERE SCHOOL ONDERSTEUNEN. DEZE AFSPRAAK KAN BIJDAGEN AAN EEN **SOEPELE OVERGANG** VAN DE LEERLING VAN HET VO NAAR HET MBO EN BIJDAGEN AAN EEN DOORLOPENDE LOB-LEERLIJN.

In een doorstroomdossier kunnen drie soorten informatie worden opgenomen:

- Persoonsgegevens; zoals persoonsgebonden nummer, achternaam, voorletters, geboortedatum en geslacht. (wettelijk verplicht)
- informatie over persoonlijke begeleidingsbehoefte (optioneel)
- onderdelen of een samenvatting van het loopbaandossier of het plusdocument (optioneel)

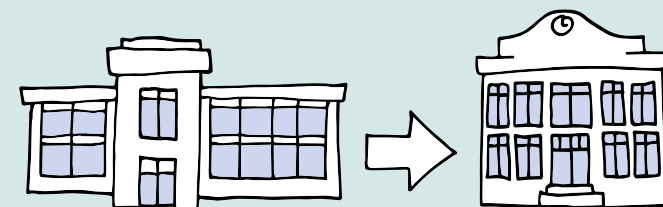
Scholen zijn wettelijk alleen verplicht persoonsgegevens over te dragen aan het vervolgonderwijs, er is geen wet- of regelgeving voor een doorstroomdossier.

SAMENVATTING

Als we spreken over het doorstroomdossier roept dat bij iedereen een andere associatie op. Het doorstroomdossier is namelijk geen bestaand (wettelijk) document, maar een afspraak tussen scholen over de uitwisseling van een **set van gegevens**, die in de overgang van het vo naar het mbo kunnen worden gebruikt.

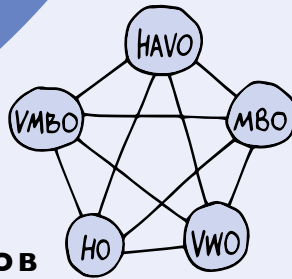
Om de doorstroom tussen scholen goed te laten verlopen, kunnen binnen regionale samenwerkingsverbanden **afspraken** worden gemaakt over de **vorm en de inhoud** van het doorstroomdossier. Naast de wettelijk verplichte gegevens kan bijvoorbeeld informatie over extra ondersteuning worden toegevoegd aan een doorstroomdossier. Ook kan een loopbaandossier en / of plusdocument deel uitmaken van een doorstroomdossier.

Regionaal kunnen afspraken worden gemaakt over de **wijze waarop** een doorstroomdossier kan worden gebruikt. Zo kan een doorstroomdossier bijvoorbeeld ondersteunend ingezet worden bij het kennismakingsgesprek op het mbo.

WAAROM EEN DOORSTROOMDOSSIER?

Voor leerlingen die de overstap maken van het vo naar het mbo, kan het zeer waardevol zijn wanneer tussen vo- en mbo-scholen afspraken rondom een doorstroomdossier gemaakt worden. Op die manier kan het vervolgonderwijs inspelen op de (begeleidings)behoeften en wensen van de leerling. Ook kan een doorstroomdossier gebruikt worden bij intakeactiviteiten of input leveren voor het kennismakingsgesprek. In het LOB-programma van het vervolgonderwijs kan worden voortgebouwd op bijvoorbeeld het loopbaandossier uit het vmbo. Voor leerlingen ontstaat zo een doorlopende LOB-leerlijn en is sprake van een warme overdracht.

SAMENWERKING OP LOB

Een doorstroomdossier is een afspraak tussen (vo- en mbo-) scholen. Het is belangrijk met samenwerkende scholen af te spreken wat het doel is van het doorstroomdossier en welke onderdelen er deel van uitmaken.

Aandachtspunten voor een goede samenwerking op LOB:

- Bespreek wat je onder LOB verstaat en wat het doel is van regionale afspraken voor een doorstroomdossier. Voorbeelden zijn: goed voorbereid doorstromen, leerlingen begeleiden bij de juiste studiekeuze of verminderen van studie-uitval in het eerste leerjaar van het vervolgonderwijs.
- Bespreek op welke manier je doorstroominformatie wilt uitwisselen. Bij informatie over persoonlijke begeleiding kan bijvoorbeeld worden volstaan met het 'aanvinken' van de extra ondersteuningsbehoefte van de leerling. Maar scholen kunnen onderling ook afspreken dat hier een advies bij wordt geschreven.
- Bespreek hoe de doorstroominformatie wordt gebruikt. Wordt de informatie alleen 'doorgegeven' of speelt het doorstroomdossier een actieve rol tijdens de aanmeld- en intakeprocedure? Welke LOB-documenten worden wel en welke LOB-documenten worden niet gebruikt tijdens het kennismakingsgesprek? Zo kan bijvoorbeeld het plusdocument of een LOB-paspoort wel worden gebruikt, maar het complete loopbaandossier niet.
- De regels van de wet van de privacy dienen altijd in acht genomen te worden. Belangrijke vuistregel is dat de leerling (of ouder / voogd) altijd eigenaar is en blijft van de doorstroominformatie. Wel kan bijvoorbeeld vooraf toestemming worden gevraagd deze informatie te delen.

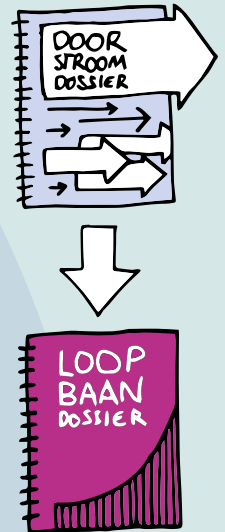
DOORSTROOMDOSSIER OF LOOPBAANDOSSIER BIJ INTAKEGESPREK?

- **Doorstroomdossier = (samenvattende) informatie t.b.v. de doorstroom van de leerling.**
- **Loopbaandossier = resultaat van het LOB-programma in het vo.**

Het is van belang dat vo- en mbo-scholen afspreken of en hoe het complete loopbaandossier wordt gebruikt bij het kennismakingsgesprek op het mbo. Dit om teleurstelling (bij de leerling) te voorkomen. Vaak is tijdens het gesprek bij de intake op een mbo-instelling te weinig tijd om het complete loopbaandossier van de leerling te bespreken. Wel kan bijvoorbeeld een samenvatting van het loopbaandossier worden gebruikt. In sommige regio's kent men een LOB-paspoort of LOB-cv die voor dit doel wordt ingezet. Dit kan dan, al dan niet samen met een Plusdocument, worden toegevoegd aan het doorstroomdossier.

NB *Het complete loopbaandossier kan wel goed gebruikt worden bij de start van het LOB-programma van de nieuwe opleiding!*

Voor meer praktijkvoorbeelden, kijk op de website van het Expertisepunt LOB bij Praktijkvoorbeelden, vinkje LOB-documenten.

HOE KAN EEN DOORSTROOMDOSSIER ER UIT ZIEN?

Een doorstroomdossier kan uit drie verschillende onderdelen bestaan:

1. Persoonsgegevens

Feitelijke persoonsgegevens van de leerling moeten worden doorgegeven aan het mbo: persoonsgebonden nummer; achternaam, voorletters, geboortedatum en geslacht. In vrijwel alle gevallen wordt deze informatie via digitale (aanmeld) systemen uitgewisseld. Deze informatie-overdracht is wettelijk verplicht.

2. Informatie over persoonlijke begeleiding

Voor een goede persoonlijk begeleiding van de leerling kan het van belang zijn om in het doorstroomdossier de extra ondersteuning op te nemen die de leerling nodig heeft bij het volgen van onderwijs. Denk hierbij aan informatie over faalangst of dyslexie. In samenspraak met de mentor of zorgcoördinator en met toestemming van de leerling kan ook een uitgebreid advies over de studiekeuze worden opgenomen. Om de leerling al tijdens de aanmeld- en intakeprocedure goed te begeleiden en adviseren, kan een vo-school kiezen om met de leerling te bespreken of en op welke wijze de leerling zelf deze informatie tijdens zijn of haar intakeprocedure kan bespreken.

3. Informatie uit het loopbaandossier of plusdocument

Om de doorlopende LOB-leerlijn te verstevigen kan een vo-school (in samenspraak met de scholen in de regio) ervoor kiezen om het doorstroomdossier aan te vullen met (delen van) het loopbaandossier en / of het plusdocument. Het kan hierbij gaan om extra-curriculaire of buitenschoolse activiteiten, maar ook om de ontwikkeling van (loopbaan)competenties zoals motievenreflectie of netwerken. Op die manier kan door de leerling in het vervolgonderwijs worden voortgebouwd op eerdere LOB-ervaringen en -activiteiten.

EIGENAARSCHAP

De leerling is, mits 18 jaar of ouder, eigenaar van het doorstroomdossier. Dit betekent dat wanneer al tijdens de aanmeld- en intakeprocedure doorstroominformatie wordt gebruikt om de leerling goed te kunnen begeleiden en adviseren, de leerling (of ouder / voogd) moet goedkeuren dat deze informatie wordt gedeeld. Of de leerling moet zelf deze informatie delen. De mbo-instelling heeft pas na officiële inschrijving het recht deze gegevens in te zien.

VORM

De school is vrij om zelf vorm te geven aan het doorstroomdossier, passend bij de eigen visie en het beleid. Vaak kiest de school voor een digitaal systeem, maar ook papieren versies kunnen volstaan (denk bijvoorbeeld aan delen van het loopbaandossier of plusdocument).

Het is goed om in de regio afspraken te maken op het gebied van de inhoud en de vorm:

- Vaststellen welke doorstroominformatie wordt gedeeld en welke informatie niet. Wees daarbij zo concreet mogelijk in het maken van afspraken: wat verwachten de scholen van elkaar? De hoeveelheid informatie en ook het moment waarop de informatie wordt gedeeld zijn aandachtspunten.
- Hoe wordt de doorstroominformatie gedeeld: op papier of digitaal? Is bijvoorbeeld een digitaal systeem niet haalbaar vanwege de verschillende schoolsystemen, dan kan ook gekozen worden om sommige onderdelen wel digitaal en andere op papier te delen.

Bij de keuze voor digitale uitwisseling zijn er verschillende mogelijkheden, zowel regionale initiatieven (bijvoorbeeld VOROC of Digidoor) als landelijke (commerciële) aanbieders. De keuze hiervoor is afhankelijk van de visie van de participerende scholen. Voor meer praktijkvoorbeelden, kijk op de website van het Expertisepunt LOB bij Praktijkvoorbeelden, vind je Doorstroom.

WETTELIJKE KADERS

VO-SCHOLEN

Vo-scholen zijn wettelijk *niet* verplicht om een leerlingdossier over te dragen aan het vervolgonderwijs. Ten behoeve van de in- en uitschrijving mag het bevoegd gezag het persoonsgebonden nummer gebruiken bij de gegevensuitwisseling, mits de ouder(s) of leerling (indien minimaal 16 jaar) een instemmingsverklaring heeft afgegeven (artikel 103b van de wet op het voortgezet onderwijs).

Daarnaast kunnen scholen bepaalde leer- en begeleidingsgegevens uitwisselen. In het Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens is vastgelegd welke gegevens kunnen worden uitgewisseld. Een school of een regionaal samenwerkingsverband bepaalt zelf wat onderdeel uitmaakt van een doorstroomdossier.

MBO-SCHOLEN

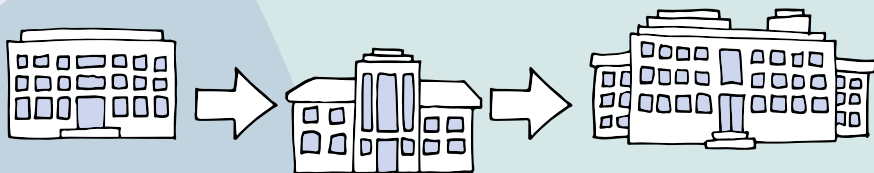
Voor mbo-scholen is het terugmelden van gegevens vastgelegd in de WEB, artikel 8.0.2. De mbo-school mag het doorstroomdossier niet als vereiste stellen voor toelating. Zij kan wel vragen om het mee te nemen tijdens een intakegesprek en toestemming vragen om het doorstroomdossier in te zien.

PRIVACY

Het is geen vanzelfsprekendheid dat het mbo de gegevens van de leerling mag inzien tijdens de aanmeld- en intakeprocedure. Hiervoor moet de leerling (of ouder / voogd) zelf toestemming hebben gegeven. Pas op het moment dat de student officieel is ingeschreven bij de opleiding, heeft de mbo-instelling volgens de wet op de privacy recht op inzage. (zie wegwijzer LOB & Privacy)

BREDE AANDACHT VOOR GOED DOORSTROMEN

Niet alleen vanuit LOB is aandacht voor het goed doorstromen van leerlingen. De wet op het toelatingsrecht (mbo), aandacht voor vroegtijdig schoolverlaten en het sectorakkoord besteden ook veel aandacht aan goede begeleiding van leerlingen bij het doorstromen naar vervolgonderwijs.

- **De wet 'Vroegtijdige aanmelddatum en toelatingsrecht tot het mbo'** regelt ten eerste dat studenten gestimuleerd worden om zich vóór 1 april aan te melden bij een mbo-opleiding. Met aanmelding vóór 1 april heeft de student het recht op een studiekeuzeadvies. Daarnaast regelt de wet het recht op toelating van de student tot de opleiding, wanneer de student aan de vooropleidingseisen en (eventuele) aanvullende eisen voldoet. Tot slot hebben de scholen door deze wet de verplichting om in het eerste studiejaar een studievoortgangsgesprek uitmondend in een bindend studieadvies aan iedere student aan te bieden.
- **Met betrekking tot het doorgeven van de aanmeldstatus:** de vo-scholen zijn verplicht om bij de woongemeente van de leerling aan te geven welke leerlingen naar verwachting een mbo-opleiding gaan volgen. De mbo-scholen dienen de status van de aanmelding van de leerlingen die zich aanmelden voor een mbo-opleiding door te geven aan de vo-scholen en aan de woongemeente. De verwachting is dat de landelijke voorziening vroegtijdig aanmelden, die zorgt voor de geautomatiseerde uitwisseling van deze gegevens tussen vo-scholen, mbo-scholen en gemeenten, per september 2019 wordt ingevoerd. Deze gegevensuitwisseling wordt verplicht zodra de betreffende artikelen in de wet door middel van een Koninklijk besluit in werking treden.
- In het kader van **Aanpak Voortijdig schoolverlaters (VSV)** zijn er voor de periode van 2008-2020 verschillende convenanten gesloten waarin VSV-regio's een aanpak voor LOB en het doorstroomdossier hebben beschreven.
- In het **sectorakkoord 'Klaar voor de toekomst'** wordt een goede en veilige gegevensoverdracht tussen de sectoren essentieel genoemd voor een **soepele doorstroom (pagina 12)**.

MEER WETEN?

WET OP HET VOORTGEZET ONDERWIJS (WVO) - ARTIKEL 103B, LID 7, GEBRUIK PERSOONS- GEBONDEN NUMMER DOOR BEVOEGD GEZAG

<http://wetten.overheid.nl>

BESLUIT UITWISSELING LEER- EN BEGELEIDINGS- GEGEVENS

<http://wetten.overheid.nl>

WET EDUCATIE EN BEROEPSONDERWIJS (WEB) – HOOFDSTUK 8. INSCHRIJVING, TOELATING, BSA, VOOROPLEIDINGSEISEN, VSV, SAMENWERKING

<http://wetten.overheid.nl>

VROEGTIJDIGE AANMELDDATUM EN TOELATINGSRECHT TOT HET MBO

<https://onderwijsenexaminering.nl>

VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN (VSV)

<https://www.rijksoverheid.nl>

SECTORAKKOORD 'KLAAR VOOR DE TOEKOMST'

<https://www.vo-raad.nl>

LANDELIJKE ICT-VOORZIENING VROEGTIJDIG AANMELDEN

<https://www.sambo-ict.nl>

WEGWIJZERS:

- LOB & Privacy
- Loopbaandossier
- Plusdocument
- Infographic LOB-documenten

expertisepuntlob.nl/wegwijzers

